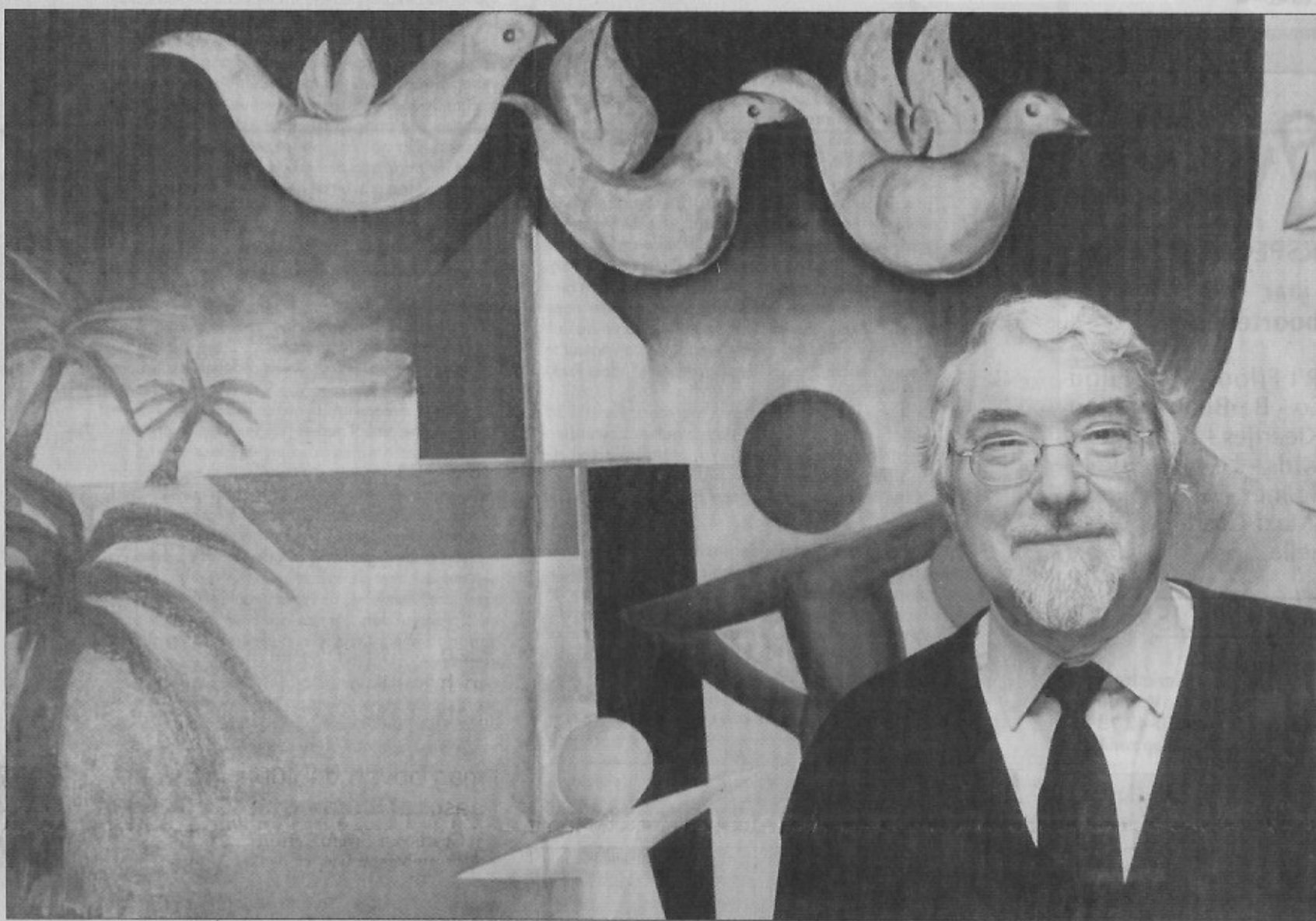

Eric Bruneel, directeur van het Sint-Andreaslyceum, vindt dat een leraar zijn onderwerp boeiend moet maken

„**Studeren is vooral
leren begrijpen**”

Eernegem, pays van *kassieleggers* en naar Noord-Frankrijk trekkende bietenoogsters... In die heerlijke boerenbuiten werd Eric Bruneel op 4 november 1941 geboren. Daar waar 't lillend leven zo voor je neus passeert. Met vader Paul, dierenhandelaar, waren biggen, kalfjes en lammetjes zo hemelsver weg van de bloemkoolkindjes... Heerlijke tijd, al had de melk net niet voldoende room om Eric voor 't harde boerenleven te winnen. Met verschrikkelijk genoegdoening liet hij zich wel kluisteren door poëzie en zin voor onderwijzen. Na het internaat van het Oostendse O.L. Vrouwcollege trok KSA-gouw-leider Eric naar Leuven om er klassieke filologie te studeren. Van 1971 tot 1975 was hij respectievelijk directeur van het Sint-Michielsinstituut en adjunct-directeur in het Brugse Sint-Lodewijkscollege. In 1975 kwam hij naar het Oostendse St.-Andreasinstituut, toen nog in de Kaaistraat... dat zich thans langs de Steense Dijk bevindt. Hoe directeur Bruneel de leraarstaak invult? „Stap als onderwijzer af van het idee om altijd maar de slimste te willen zijn. Integendeel, waak er over de leerlingen die je vóór je hebt steeds in het gesprek te betrekken. Nodig hen uit om — omzeggens als vriend aan huis — mee te denken. Onbewust bezielende inspiratie aanwakkerend...”

Toegegeven dat Eric Bruneel op politiek vlak omzeggens altijd de christelijken nabij was. Hij geeft toe dat de CVP het wat al te lang voor het zeggen had, daarbij niet vrij te spreken van navelstrengerij en wat te dicht op eigen huid zittend. Met een tekort aan nieuwe frisse ideeën voor gevolg. „Ik heb niets tegen de nieuwe naam, voor zover de partij maar niet van een nieuwe inhoud gespeend blijft.” Op sentimenteel vlak bleef directeur Bruneel niet gespaard. Hij trouwde op 29 maart 1969 met buurmeisje Rita Hoet uit Eernegem, een enthousiaste, open vrouw die godsdienstwetenschappen onderrichtte en ooit nog opkwam voor de provincieraad. Hij verloor zijn echtgenote op 23 januari 1973 in een verkeersongeluk. Ze hadden samen een dochter, Kathleen, die net als moeder godsdienstlerares is. „Op 9 juli 1974 trad ik met Anny Missiaen uit Rumbeke in de echt. Als licenciaat wiskunde geeft ze les in leper. Anny is een zeer zorgzame vrouw die erin slaagde de pijn van de tragedie die mij was overkomen, op te vangen. Op diepmenselijk vlak was het voor mij een zegen toen zo'n vrouw te ontmoeten. Na verloop van tijd konden we neerzien op een fantastisch gezin met zonen Paul (intussen getrouwd) en Johan en dochters Anne en Marieke. Een geluk dat we vandaag met ons allen koesteren op een stukje rustig Bredene, dat van ons is...”

Met jongere zussen Denise en Marleen de oudste van drie, vertelt Eric hoe hij al heel pril na schooltijd in de boerderij hielp, als unistudent zijn bult uitstak om hekkens te schilderen, koeienstallen te witten en hooi binnen te halen.

Vaders hobby

— **Wat kreeg je van vader mee?**

— **Eric Bruneel**: „Zijn commerciële geest en vlotte omgang met mensen. Hij had me wel liever op de hofstede gehouden, maar ik miste de nodige hardheid om het boerenleven met zijn onverbiddelijke consequenties aan te gaan. Vader die op zijn 55ste stierf, had zijn leven lang maar een hobby: zijn boerderij...”

— **Wie was mama Maria Rommel?**

— **Eric Bruneel**: „Een lieve en sociaal sterk bewogen dame. Bestuurslid in een middenstandsvereniging, was ze zeer behulpzaam in het geboorte. Mijn ouders waren allebei heel vlijtige bijen...”

— **Hoe kun je als jonge gast 'leren' studeren?**

— **Eric Bruneel**: „Je moet er de tijd voor nemen. Ik heb de indruk dat veel jongeren het vandaag wreed lastig hebben om hieraan tijd te besteden. Studeren is vooral een kwestie van *leren begrijpen*, en vooral niet te papegaaien of gehaast te zijn voor si of voor la...”

Eric Bruneel, in 1964 leraar in het Brugse Sint-Lodewijkscollege, werd terzeldertijd KSA-gewestleider en een paar jaar later gowleider van West-Vlaanderen.

— **Wat stoorde jullie in die tijd?**

— **Eric Bruneel**: „Dat het ter plaatse trappelend Vlaanderen voor een stuk arm bleef. Buiten hier en daar een Davidsfonds of KWB was het in de Vlaamse helft van België inzake cultuur armoe troef.”

Met KSA op voor volksverheffing Vlaanderen

— **Is Vlaanderen beter geworden?**

— **Eric Bruneel**: „Naar mijn gevoel ging Vlaanderen er materieel heel sterk op vooruit.

Wie zich herinnert hoe onze mensen na de bevrijding moesten wroeten en vechten om er weer bovenop te komen, zal onze gewesten vandaag gewis een zekere welstand toemeten.”

— **'n Vlaamse leeuw die opkomt voor zijn recht?**

— **Eric Bruneel**: „Ik ben een Vlaming, maar niet fanatiek. Ik zet mij in voor mijn taal en voor mijn volk, zonder daarom een Walenvreter te zijn. Wonnend in een meertalig land en deel uitmakend van een verenigd Europa, vind ik het een eer wereldburger te zijn.”

In het Brugse Sint-Lodewijkscollege maakte Eric zijn allereerste schooldag als leraar mee.

Leraar lijkt marktkramer die z'n merchandise verkoopt...

„In het splinternieuwe gebouw in Sint-Michiels dat nog niet af was, hebben we een aantal maanden les gegeven in een klas zonder deur. *De allereerste schooldag?* Mijn god, voor een stuk beangstigend, want je kent collega's noch leerlingen. Als titularis van het derde jaar Latijn/wiskunde en Latijn/Grieks... had ik maar negen leerlingen onder mijn hoede!”

— **Hoe het vertrouwen van die jongeren winnen?**

— **Eric Bruneel**: „Ik ging er van uit de eerste les buitengewoon boeiend te maken. Ik zou zeggen als je voor de klas staat, ban alstublieft het zeve-raarsimago en verkoop net als een marktkramer je merchandise. Je mag nog zo goed zijn als je wil, maar als je het niet kunt overbrengen, dan ben je er aan voor de moeite. Ik had evenwel bij de KSA geleerd remeloos om te gaan met jongeren.”

— **KSA... jouw Sesam-openu!**

— **Eric Bruneel**: „Vertaald naar het leslokaal betekende dit rats tussen de mensen gaan staan en — parbleu! — zeker niet op een trede. Niet over de hoofden spreken, maar hen direct naam en gedrevenheid vragen... in jij- en je-vorm. Na

meer op de klastrede, maar naast mijn leerlingen. Ik verzeker je dat de studenten op zo'n moment denken: hij heeft geen schrik van ons, hij wil het samen met ons doen!”

Volwassenen scheppen graag op met *hun zoveel betere tijd*, zegt Eric Bruneel, al heeft iedere generatie, volgens hem, eigen kwaliteiten en eigen tekorten. Als ik mij de jeugd herinner waar ik in de jaren zestig voor stond, moet ik toegeven dat jongeren vandaag heel wat mondiger zijn en gemakkelijker hun gedacht zeggen. Jammer dat de *politese*

een beetje verloren ging, zodat men vandaag gemakkelijker iemand kwetst...”

— **Menig jongmens beneemt zich van 't leven...**

— **Eric Bruneel**: „Men kan er niet naastkijken dat de samenleving zodanig vertroebelde, dat het vastomlijnde voor veel jongeren wegviel. Ma en pa werken allebei, familiale toestand is benard, huwelijke spatten uiteen en uit gazet en kijkkast spoken onzinnige opinies op je af. Welnu, pubers van 16 à 17 jaar zijn nog niet in staat die wildgroei aan standpunten te ordenen over abortus, rechtvaardigheid, ar-

moede, rijkdom en wegkanterende werkgelegenheid.”

De meisjes en jongens waren nog gescheiden toen Eric Bruneel leraar werd. Hij herinnert zich op zeker ogenblik geen lesgever wiskunde beschikbaar te hebben en vroeg derhalve aan de inspecteur of hij een dame mocht aanwerven. Er was nogal een terughoudendheid: wat dacht je wel een vrouw binnenhalen in een college! Het werd toch ja, omdat geen enkele mannelijke kandidaat opdaagde. Om maar eens de sindsdien afgelegde weg aan te tonen...

— **Jongens en meisjes tesa-**

men...

— **Eric Bruneel**: „Een goede zaak dat jongens en meisjes heel pril met mekaar leren samenleven. *Gemengd*, daar sta ik volledig achter. Jongeren leven samen in gezin, maatschappij en uitgaansleven. Waarom zouden ze dan hun schoolopleiding niet samen mogen beleven? Toegegeven dat er op didactisch — opvoedkundig — vlak slechts een probleempje kan opduiken, omdat meisjes vanaf de tweede graad ergens al verder ont-

wikkeld zijn dan hun 14-jarige mannelijke collega's. Meisjes nemen alles veel ernstiger op, terwijl jongens nogal graag *de stoeren* uithangen, zonder het in wezen te zijn.”

— **Hun beider pluspunt?**

— **Eric Bruneel**: „Sedert de toelating in het katholieke net van het gemengd onderwijs, legden de jongens wat ruwheid af. Want met de omgang met meisjes stak galanterie ergens de kop op. Wat de meisjes betreft, leerden ze zich wat drierster afzetten, nu ze geconfron-

teerd werden met jongens die gemakkelijker hun gedacht zegden.”

Boeiende stad Oostende

In 1975 verliet Eric Bruneel de provinciehoofdstad om het in het Oostendse Sint-Andreasinstituut als directeur waar te maken. „In Brugge word je met de fluwelen handschoen benaderd, terwijl de waarheid nogal direct op de tong ligt aan 't zeetje. Je weet *aan 't strange* direct wat je aan iemand hebt. Positieve keerzijde van de medaille is dan ook, dat je als directeur eveneens vlakaf je mening mag zeggen.”

— **Wat maakt St.-Andreas zo apart?**

— **Eric Bruneel**: „Men ziet de opvoeding zeer ruim. Het is ons niet om het vormen van *1 centimeter intelligente bovenkamer* te doen. Helemaal niet: men wil de jongere in de totaliteit van zijn/haar doen en gaan betrekken die zowel sport, cultuur, creativiteit als omgaan met mekaar kan betreffen. Medegaande de geest optrekken naar de omgeving toe, met haar politiek en wereld in genoeglijke spontaneiteit. Kortom, de facetten bespelend waarmee mensen volwassen kunnen worden.”

„Ieder generatie
heeft eigen
kwaliteiten !”

— Hoe oogt Oostende voor
een boerenzoon ?

— Eric Bruneel : „Een boeiende stad om in te leven en van te houden en de enige, werkelijke *grootstad* in West-Vlaanderen is. Een plaats aan zee die vrijheid uitademt. Wandelend langs de wijsheid van strand en vloed word je door een golf van duizenden binnenlanders overspoeld. Zoveel enthousiastelingen die via diverse autostrades naar de zoveel perspectieven biedende Noordzee-einder bollen. Terzelfdertijd kennismakend met de eerlijkheid en vrankheid van de kaaiemensen...”

Voorbeeldfunctie voor Vlaamse tv-zenders

Is er nog wel Vlaams talent ?

Verontrustende anglomanie op Vlaamse tv-zenders die omwille van commerciële smeer eigen taal doodzwijgen, vindt Eric Bruneel jammer : „Men moet in de openbare omroepen, alsmede in de geschreven pers onze taal zo correct mogelijk hanteren. Ze hebben *Vlaams* in 't blazen, dus bekleden ze een voorbeeldfunctie. Ik vind het jammer dat Vlamingen met Engelstalige liedjes naar een internationale zangwedstrijd trekken...”

— Hoe hoog scoort Vlaams vandaag nog ?

— Eric Bruneel : „Enorm belangrijk dat kinderen hun moedertaal zo perfect mogelijk leren. Het hanteren van die taal in al haar nuances is bijzonder belangrijk. De Vlaamse taal is een rijpe taal.”

— Vroeger zoveel goede Vlaamse artiesten...

— Eric Bruneel : „Spijtig genoeg worden Vlaamse artiesten heel vlug vergeleken met *patois*. Al heb ik persoonlijk niets tegen dialect, dat veelal iets nog beeldener kan uitdrukken. Strikt genomen wonen we evenwel in een *Nederlandse taalgemeenschap*, dus moeten we er — langs weerskanten — op toezien dat we voor mekaar verstaanbaar blijven...”

— Het Nederlands van Mathilde... en van Maxima ?

— Eric Bruneel : „Bij onze prinsen is Vlaams geen moedertaal, maar een aangeleerde taal, die niet vanuit de buik komt. Door haar Latijns/Amerikaanse cultuur is Maxima een stuk uitbundiger... Niet om een foutje verleggen, durft ze iets verdergaan. Filip en Mathilde zitten ingekapseld in de entourage van het hof, vastgeketend als het ware aan allerhande regels en geplogenheden. Wat ik alleen maar jammer kan vinden.”

Kat- en muisspel tussen ondiplomatische minister en staakgrage vakbonden

Tekort aan leraars... en lesuren

De beroering om en rond het onderwijs inzake al dan niet vervroegd pensioen vindt Eric Bruneel al bij al een zielige discussie : „Die uitstapregeling aan 55 jaar werd ten tijde van wijlen minister Daniël Coens ingevoerd, toen er een overschot aan leraars was. Vandaag zitten we evenwel in een totaal andere situatie, nu er een tekort is aan onderwijzers.”

Eric Bruneel heeft toe dat het initiatief van de Damse politicus Coens destijds heel lovend was, omdat mensen bij hun uitstap nog altijd op 60 % van hun loon konden rekenen. Alsmede de wetenschap dat hun dienstjaren in principe doorliepen, noodwendig voor hun latere volledige pensioenberekening. „Dit gaf toen jonge mensen de kans om in het onderwijs aan de bak te komen.”

— **Vandaag dus een andere situatie ?**

— **Eric Bruneel :** „Met het tekort aan leraars vandaag

lijkt het meer dan logisch de mensen langer te laten werken. We zijn trouwens tot een toestand gekomen, dat de mensen overal in Europa langer werken.”

— **Horen we een njet voor de 55-uitstap ?**

— **Eric Bruneel :** „Ik ben inderdaad niet voor de uitstap aan 55 en vind de discussie errond zelfs aan de zielige kant. Let op, de burger moet er nog altijd voor zorgen dat er morgen nog pingping is opdat hij morgen van zijn pensioen zou kunnen genieten. Ik moet er evenwel aan toevoe-

gen, dat de minister wel heel ondiplomatisch en onpsychologisch de zaak heeft aangepakt. Dusdanig mangelde het van meetaf aan communicatie tussen de minister en de vakbonden.”

— **Zijn kinderen per slot van rekening niet het slachtoffer van vaak carnavalesk ogende stakingen ?**

— **Eric Bruneel :** „Ik ben uiteraard tegen stakingen. Ik ben de mening toegedaan dat men zijn ongenoegen ten gepaste tijde moet uiten en andere methodes moet vinden om te protesteren. Laten we

mekaar goed verstaan : ik respecteer de vrijheid van de vakbonden, maar... *we hebben al zo weinig lesdagen — 182 op een heel schooljaar.* Laten we, in godsnaam, dan ook geen kostbare dagen opofferen aan zaken die ook maar niets met lesgeven te maken hebben.”

— **Je gelooft in de goedheid van de mens...**

— **Eric Bruneel :** „Heel zeker. Laten we ons niet verlagen tot zwartkijker, maar meer oog hebben voor de positieve dingen in het leven. Er zijn nog zoveel mensen die

voor mekaar instaan en zorg dragen : kinderen die voor hun zieke moeder of vader zorgen of omwonenden die voor hun burens zorgen die niet meer wegkunnen.”

— **Kleine dingen zeggen veel...**

— **Eric Bruneel :** „De wereld verander je niet door alles af te breken en te herbouwen. Je maakt de aardbol een stukje leefbaarder, veiliger, vriendelijker en opener door eenvoudigweg op het kleine veld — waar iedereen staat — te zorgen dat die ander naast u het goed heeft.”